

נעשה אדם

נצח

דברי הימים א' כ"ט:י"א
**לך ה' גָּדוֹלָה וְגָבוֹרָה וְתִפְאָרָת וְנִצְחָה וְהַזָּהָד כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבָאָרֶץ לֹךְ ה' הַמּוֹלֶךְ
 וְהַבּוֹתְגַשְׁתָּא לְכָל כָּרָאשׁ:**

Yours, Hashem are the greatness, and the might, and the glory, and the victory, and the majesty, for all that is in the heavens and on the earth [is Yours]; Yours is the kingdom and [You are He] Who is exalted over everything as the Leader.

**רש"י שם
 והנְּחָת – קָנַתָּנוּ לוּ פְּקָדָנוּ נַחֲזָנוּ לְקָדוֹל קָלְלָתָנוּ כָּלְלָתָנוּ לְוָלָךְ קָנָנוּ.**

The victory: that the Holy One, blessed be He, gave him victory to plunder the spoils of the heathens for the purpose of the construction.

מלבי"ם שם

לך ה' הגדולה - כבר התיברך אצלי כי בשם גדול יקרא לך על שהוא ראשית כל הסבירות ואחרית כל המסתובבים והוא המהיג כל מסובבי הטבע מרראש ועד סוף, ובשם גבור יקרא בעת ישדד סבות הטבע ויעשה מעשים נגיד הטבע, ובשם נורא יקרא בעת ניהיג הנהיג השגחתית פרטיטית כפי רצונו מסכים עם השכר והעונש, עד שככל הנהיגת היא בעניין אלקי ואז תרפא בעולמו, כמו"ש כן נהגת עמך לעשות לך שם תפארת, עפ"ז אמר שלישי הנהיגות האלה, הנהיגת הטבע, ושידוד הטבע לפרקם, והנהיגת התפארת שתינתנה הכל כפי ההשגת הפרטית, הכל הוא לך, וככ"ז בהניגת העולם המוחש והגשמי, וגם לך הנצח וההוו - שהוא הנהיגת העולם הרוחני, שהוא למללה מן הזמן והמקום, שכבר מברא אצלנו (ישעיה ס"ג ובק"מ) ששם נצח מובדל ממש עולם במה שומרה על זמן הנצחיו של הרוחנים שהוא למללה מן הזמן הידוע לנו, וכן ההוו מובדל מן הדר שומרה על ענן הרוחני הפנימי

**שמעאל א' ט"ז:כ"ח-כ"ט
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׁמֹואֵל קָרְעֵה אֶת מִפְּלֹכֹת יִשְׂרָאֵל מִעַלְךָ הַיּוֹם וְנִתְּנֶה לְרַעָךְ הַפּוֹב מִפְרָךְ:
 וְגַם נִצְחָה יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִזּוּם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִתְּזֻזֵּם:**

And Shmuel said to him, "Hashem has torn the kingdom of Israel from you, today; and has given it to your fellow who is better than you. And also, the Strength of Israel will neither lie nor repent, for He is not a man to repent."

**רש"י שם
 וְגַם נִצְחָה יִצְלָה לֹא יִקְלֵל – וְאֵם הַלְמָלֵךְ לֹא קָזֵב מַעֲנוֹנִי נְפִיּוֹן, לֹא יוּעַל עֹז לִיטֹּול לְתַתְּמִכָּה מִמְּנֵי קָנָתָה לוּ:
 כי פְּקָדָנוּ נַחֲזָנוּ קָל יִצְלָה, לֹא יִקְלֵל מַלְיִתְנָה הַטּוֹבָה לְהָזְמָלֵל לִתְנָ:**

And also, the Strength of Israel will neither lie: And if you say, "I shall repent of my sin before Him, it will no longer avail to take the kingdom from the one to whom it was given, for the Holy One, Blessed be He, Who is the Strength of Israel, will not lie by not giving the good to whom He promised to give it."

רד"ק שם
 וגם נצח יישראאל לא ישקר - אף על פי שמלכתך לא תקום נצח יישראאל לא יסוד ממקומו ולא ישקר אותו הב"ה:
 אבל יעמידתו כי לא ינחם כלומר ולא ינחם על הטובה שדבר עליהם:
 כי לא אָדָם הוּא לְהִנְחָם - כי האדם ינחם על טובה שיבטיח לאדם מפני כעסיו עלייו אם נשתנה לבבו שלא יהיה שלם לבו עמו כמו שהוא אבל הקב"ה אין בו שניי חפץ וכיוון שהבטיחה את ישראאל לא ישקר להם הבטחתו הטובה אף על פי שהחטאו ייסרם כפי הטובה קיימת אחריו קבלם ענשם אבל לשאול לא הבטיחו על המלוכה לעולם ואם היה שומר מצות ה' היה מאריך לו המלוכה ג"כ ולבניו אחריו אם ישרמו את מצות ה' אבל לדוד



שהבטיחו על המלוכה לעולם לא תסור מمنו המלוכה לעולם א"פ שתפסיק מبنيו זמן כפי עונם הטובה והמלוכה קיימת להם לעולם ותשוב להם אחר קבלם ענסם כמו שכתוב אשר בהעotto והוכחתיו בשבט אנשי וגוי וחסדי לא יסור מمنו וית הפסוק כן ואם תימר טוב מהובי וגוי כבעמדו:

רלבג שם

נצח ישראל - הוא הש"י שהוא חזק ישראל וכחם ותולחם כטעם ואומר אבד נצחי והנה הרצון בנצח ישראל חי ישראל שהוא הש"י כמו הדם שהוא חי הגוף כי הדם יקרא נצח כטעם ויז נצחם על בגדי:

מלבי"ם שם

וגם נצח - אומר אל תדמה כי היעוד האלקי דומה כיudo בני אדם, שלפעמים הוא שקר תיכף שמדובר בפיו להרעה ובלבבו לא כן ידמה, ופעמים הגם שהושב לנו לעישות ונהם אחר כך ולא עשה, כי ה' הנצחי שמתנאי נצחיותו שלא ימצא בו שום שינוי לא בהוה ולא בעתיד, נצח ישראל לא ישרך - באופן שתהשך כי הרע שגור עלייך וקרע מלכותך היום הוא רק גזמא לא אמת, וכן ולא ינחם - בעתיד על הטוב שיעיד לך, כי כ"ז מורה שניין, אם בין במחשבתו לדיבורו, אם בין הזמן העתה והעתיד שלא יצויר אצל הנצחי הבלתי משתנה, וע"א כי לא אדם הוא להנחות - שההנתנחות לא תצொיר רק אצל האדם המשתנה לא אצל השם יתברך:

A spiritual guide to the counting of the Omer - Week 4

Endurance and ambition is a combination of determination and tenacity. It is a balance of patience, persistence and guts. Endurance is also being reliable and accountable, which establishes security and commitment. Without endurance, any good endeavour or ambition has no chance of success.

Endurance means to be alive, to be driven by healthy and productive goals. It is the readiness to fight for what you believe, to go all the way. Without such commitment any undertaking remains flat and empty. It is an energy that comes from within and stops at nothing to achieve these goals. This of course, requires that endurance be closely examined to ensure that it is used in a healthy and productive manner.

Sefiros p74

Netzach gives the long term view. It sees events as part of a much bigger story. For this reason when bad things happen to good people it is a manifestation of netzach. Whenever G-d does long term chessed for someone that manifests in long term din, it is called netzach. As a result, netzach is an ironic middah. It is on the side of chessed but looks like din. Netzach also means victory and a menatzeach is a conductor. These words express the idea of seeing the whole picture and taking the long term view, which is what netzach demands.

Netzach is personified by Moshe Rabbeinu. He is the person most closely identified with the Written Torah, which shows Hashem's eternal connection to the Jewish people. Netzach also corresponds to the fourth day of creation, the day when the sun, moon and stars were created. The heavenly bodies were considered eternal and unchanging just as netzach is eternal.

Netzach is about setting goals and making changes that will last.

כעַ

* @pg£!?

רמב"ם הלוות דעתך ב'ג'

ויש דעתו שאסור לו לאדם לנحو בהן בביניית אלא יתרחק מן הקצה האחד עד הקצה الآخر והוא גובה לב שאין דרך הטובה שייה אדם עני בלבד אלא שיהיה שפל רוח ותיה רוחו נמוכה למאן ולפיכך נאמר במשה רבינו ענו מאן ולא נאמר ענו בלבד ולפיכך צו חכמים מאן הוא שפל רוח ועוד אמרו שכל המגביה לבו כפר בעיקר



שנאמר ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך וуд אמרי בשמתא מאן דאית ביה גסות הרוח ואפילו מקצתה וכן הкус מהה רעה היא עד למאן וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר וילמד עצמו שלא יCLUS ואפילו על דבר שרואו לכעוס עלייו ואם רצה להטיל אימה על בניו ובני ביתו או על הציבור אם היה פרנס ורצה לכעוס עליהם כדי שיחזרו למוטב יראה עצמו בפניהם שהוא כועס כדי ליטירם ותהי דעתו מושבת בינו לבין עצמוadam שהוא מדמה כועס בשעת כעסו והוא אינו כועס הכרמים הראשונים כל הטעים כאלו עובד עבותה וכוכבים ואמרי שכל הטעים אם חכם הוא חכם ממנה ואם נביא הוא נבאותו מסתלקת ממנה ובעל כעס אין חיהם לפיכך צו לתרחק מן הטעים עד שניהיג עצמו שלא ירגיש לדברים המכעסים וזו היא הדרך הטובה ודרך הצדיקים הэн עלובין ואינו עלובין שומעים הרפתם ואינם משיבין עושין מהאהבה ושמחים ביסורים ועליהם הכתוב אומר ואהבו:

כצאת המשם בגבורה:

There are temperaments with regard to which a man is forbidden to follow the middle path. He should move away from one extreme and adopt the other.

Among these is arrogance. If a man is only humble, he is not following a good path. Rather, he must hold himself lowly and his spirit very unassuming. That is why Numbers 12:3 describes our teacher Moses as "very humble" and not simply "humble". Therefore, our Sages directed: "Hold oneself very, very lowly." Also, they declared: "Whoever is arrogant is as if he denied God's presence, as implied by Deuteronomy 8:14: 'And your heart will be haughty and you will forget God, your Lord.' Furthermore, they said: "Whoever is arrogant should be placed under a ban of ostracism. This applies even if he is only somewhat arrogant."

Anger is also an exceptionally bad quality. It is fitting and proper that one move away from it and adopt the opposite extreme. He should school himself not to become angry even when it is fitting to be angry. If he should wish to arouse fear in his children and household - or within the community, if he is a communal leader - and wishes to be angry at them to motivate them to return to the proper path, he should present an angry front to them to punish them, but he should be inwardly calm. He should be like one who acts out the part of an angry man in his wrath, but is not himself angry.

The early Sages said: Anyone who becomes angry is like one who worships idols. They also said: Whenever one becomes angry, if he is a wise man, his wisdom leaves him; if he is a prophet, his prophecy leaves him. The life of the irate is not true life.

Therefore, they have directed that one distance himself from anger and accustom himself not to feel any reaction, even to things which provoke anger. This is the good path.

This is the way of the righteous: They accept humiliation, but do not humiliate others; they listen when they are shamed, but they do not answer; they do this with love and are joyous in their sufferings. Of them, Judges 5:31 states: "And those who love Him are like the sun when it comes out in its strength."

רמב"ם הלכות דעת א' ז'

הדרך הישרה היא מדה ביןונית שבכל דעה ודעה מכל הדעות שיש לו לאדם והוא הדעה שהיא רוחקה משתי הקצוות ריחוק שוה ונינה קרובה לא לו וללא לו לפיך צו חכם הראשונים שיהיא אדם שם דעתו תמיד ומשער אותו ומכוין אותו בדרך האמצעית כדי שיהא שלם בוגוף וכייד לא יהא בעל חמה נוח לכעוס ולא כמת שאינו מרギש אלא בינוין לא יCLUS אלא על דבר גדול שראוי לכעוס עלייו כדי שלא עשה כווצה בו פעם אחרת וכן לא ורואה אלא לדברים שהגוף צריך להן ואי אפשר להיות בזולתן כענין שנאמר צדיק אוכל לשבע נפשו וכן לא יהיה עמל בעסקו אלא להשיג דבר שצרכיר לו להחי שעה כענין שנאמר טוב מעט לצדיק ולא יקוףן ידו ביותר ולא ייפזר ממוני אלא נתון צדקה כפי מסת ידו ומלה כראוי למי שצרכיר ולא יהא מהולך ושותך ולא עצב ואונן אלא שמח כל ימי בנהת בסבר פנים יפות וכן שאר דעתו ודרך זו היא דרך החכמים כל אדם שדעתו דעתו ביןונית ממוצעתה נקרא חכם:

The straight path: This [involves discovering] the midpoint temperament of each and every trait that man possesses [within his personality.] This refers to the trait which is equidistant from either of the extremes, without being close to either of them.

Therefore, the early Sages instructed a man to evaluate his traits, to calculate them and to direct them along the middle path, so that he will be sound {of body}.

For example: he should not be wrathful, easily angered; nor be like the dead, without feeling, rather he should [adopt] an intermediate course; i.e., he should display anger only when the matter is serious enough to warrant it, in order to prevent the matter from recurring. Similarly, he should not desire anything other than that which the body needs and cannot exist without, as [Proverbs 13:25] states: "The righteous man eats to satisfy his soul."

Also, he shall not labor in his business except to gain what he needs for immediate use, as [Psalms 37:16] states: "A little is good for the righteous man."

He should not be overly stingy nor spread his money about, but he should give charity according to his capacity and lend to the needy as is fitting. He should not be overly elated and laugh [excessively], nor be sad and depressed in spirit. Rather, he should be quietly happy at all times, with a friendly countenance. The same applies with regard to his other traits.

This path is the path of the wise. Every man whose traits are intermediate and equally balanced can be called a "wise man."

אגרת הרמב"ן

שֶׁמְעַגְּנִי מִסְרָר אֲבִיךְ, וְאֶל תִּפְזֹשׁ תָּוֹתֵת אֶפְךְ. תִּתְעַגְּתָמִיד לְדִגְרָה כֵּל דְּבִרֵיךְ גַּנְחַת לְכָל אָדָם וְגַלְלָעַת וְבִזָּה
עֲנֵנָלָל מִן חַלְעָס, שְׁהִיא מְדֹה רָעָה לְהַחְתִּיא גַּנִּי אָדָם. וְכוּ אָמְרוּ רְפֹעַת וְרוֹצֵם לְבָרִיאָה, כֵּל הַפּוּעָס כֵּל מִינִי
לְיַדְתֶּם שְׁוֹלְטִין פָּוֹ, שְׁנָאָמֵר חֶסֶר כְּעֵס מְלֵךְ, וְהַעֲרָרָ רָעָה מְפַשְּׂרָה, וְאַין רָעָה אֶלָּא גַּיהֲנָם, שְׁנָאָמֵר וְגַם רְשָׁעָה
לְיַמְּנָה רָעָה. וְכָאָשָׁר עֲנֵנָלָל מִן חַלְעָס תַּעֲלֵה עַל לְכָל מִדְתַּחַנְעָה שְׁהִיא מְדֹה טְבָה מְכֹל הַפְּרוּהָות טוֹבָת, שְׁנָאָמֵר
עַקְלָעַנְעָה יָרַאת הָ:

Hear, my son, the instruction of your father and don't forsake the teaching of your mother (Mishlei 1:8). Get into the habit of always speaking calmly to everyone. This will prevent you from anger, a serious character flaw which causes people to sin. As our Rabbis said (Nedarim 22a): Whoever flares up in anger is subject to the discipline of Gehinnom as it is says in (Koheles 12:10), "Cast out anger from your heart, and [by doing this] remove evil from your flesh." "Evil" here means Gehinnom, as we read (Mishlei 16:4): "...and the wicked are destined for the day of evil." Once you have distanced yourself from anger, the quality of humility will enter your heart. This radiant quality is the finest of all admirable traits (see Avodah Zarah 20b), (Mishlei 22:4), "Following humility comes the fear of Hashem."

גמ' שבת קה:

רַבִּי יְהוֹנָן בֶּן נָרִי הַמְּקֻרָע בְּגַדְיו בְּחַמְתוֹ וְהַמְּשִׁבָּר בְּלִיו בְּחַמְתוֹ וְהַמְּפֹזֵר מְעוֹתָיו בְּחַמְתוֹ יְהָא
בְּעִינֵיךְ כַּעֲבֹד עֲבוֹדָה וּרָה שֶׁבְךְ אָמְנוֹתָו שֶׁל יִצְרָר הַרְעָה הַיּוֹם אָמֵר לוּ עַשֵּׂה כֵּךְ וּלְמַהְרָ אָמֵר לוּ
עַשֵּׂה כֵּךְ עַד שָׁאָמֵר לוּ עֲבֹד עֲבוֹדָה וּרָה וְהַוְלָךְ וְעֲבֹד אָמֵר רַבִּי אַבִּינָן מַאי קְרָאָה לֹא יְהִי בֶן
אַל וְרַלְאַת תְּשַׁתְּחֹהָה לֹאַל נָכְרָא אַל וְרַשְׁיָשָׁ בְּגַנוֹּו שֶׁל אָדָם הוּא אָמֵר וְהַיִּצְרָר הַרְעָה

It was said in R. Johanan b. Nuri's name: He who rips his garments in his anger, he who breaks his vessels in his anger, and he who scatters his money in his anger, regard him as an idolater, because such are the wiles of the Yetzer Hara: Today he says to him, 'Do this'; tomorrow he tells him, 'Do that,' until he bids him, 'Go and serve idols,' and he goes and serves [them]. R. Avin observed: What verse [implies this]? There shall be no strange god in you; neither shall you worship any strange god; who is the strange god that resides in man himself? Say, that is the Tempter

רְשָׁעָה שָׁם
נְךָ – מִקְמָעָ בְּקָלְכָךְ, סָלָס סִיָּה נְךָ תְּקַתְּחָה לְלָל נְכָל לְכָסָוף:

עולם הידירות עם י"ט-כ'

כֵּךְ הָא דְרַכְמָ שֶׁל חֹזֶל, לְחַשּׁוֹפֵר כְּחֹוֹת אֲדִירִים וְאֶפְרָאִים וְאֶפְרָאִים נְעַלְמִים – בְּמַעֲשִׂים קָטָנִים. וְזֹאת אֲשֶׁר גִּילָוּ לָנוּ: כְּשַׁכְּעָסָו
שֶׁל אָדָם מִבְיאוֹ לְקָרוּעַ, לְשָׁבּוֹ וְלְפָזָר סִימָן שְׁשָׁוָלֶת בּוֹ כַּה שֶׁל זְרוֹת. וְאֵם כֵּן נְהַגָּת זְרוֹת וּזְרוֹת כְּלַפְיַחַזִים – וְזֹא הָא
שֶׁהָיָה חֹדְרָת גַּם לְחַתּוֹק הִיחָסִים בֵּין אָדָם! קְרִירּוֹת, הַתְּעִלּוֹת מְהֹזּוֹלָת, לֹא אִכְפָּתִוֹת, תְּקַפְּנוֹת הָאוֹמָרָת "אַנְיָה
וְאָפְסִי עָוד" – תְּוֹפּוּת יְדוּעָות הָן, וּמְכָנָה מְשׁוֹתָף לָנוּ: זְרוֹת!
... וּמְהֹזְרוֹת לְאַ-זְרוֹת, הָאִזּוֹמָה שָׁהַמִּדּוֹת הָאָדָם...

דברים ל'יב:ל'ג

זְוֹבָת תְּנִינָם יִינְם וּרְאֶשׁ פְּתִינָם אֲקָרָה:

Their wine is the bitterness of serpents, and the bitterness of the ruthless cobras.

עולם הידירות שם

רְשָׁ"ר הַיְרָשׁ מִבְאָר כַּי הַמִּילָה מְוֻרְכָּבָת וּפְיַרְשָׁה: אַ-זָּר. יְשָׁאָשָׁר הַזּוֹרָה מְשַׁתְּלָתָה כְּלִיל עַל הִיחָסִים, עַד שְׁכַל צָ
רוֹאָה בִּירְבּוּ רַק הַשְּׁלִילָה, בְּלִי שָׁמָן זְכוֹת קִיּוֹם – זֹהִי אֲכֹזְרִוּת: וְאֵשֶׁר הַיחָס גַּעַץ לִידֵי כֵּךְ, כֵּל צָדָרָה נְכָרָה
מְשֻׁפְטִי וּמוֹסְרִי כְּבָכְיָול לְהַשְׁמִיד, לְאַבְדָּל וְלְהַרְוֹס אֶת שְׁכָנָגְדוֹ. אֵין גְּבוּל לְכֹחוֹת הַהָרָס וְלְהַמְצָאוֹת הַעִנּוֹנִים הַמְתָגָלִים
אָז.

רַמְבָ"ם הַלְכּוֹת דָעַת וִזְיוֹן

כְּשִׁיחַתָּא אִישׁ לְאִישׁ לֹא יִשְׁתְּמַנוּ וִישְׁתַּוק כְּמוֹ שְׁנָאָמֵר בְּרָשָׁעִים וְלֹא דָבָר אַבְשָׁלָם אֲתָה אַמְנוֹן מְאוֹמָה לְמַרְעָע וְעַד טָבָ כִּי
שְׁנָא אַבְשָׁלָם אֲתָה אַמְנוֹן אֶלָּא מִזְהָה עַלְיוֹ לְהַדְעִיוּ וְלֹוֹמָר לוּ לִמְהָ עַשְׂתָּה לְיִ כֵּךְ וְכֵךְ וְלִמְהָ חַטָּאת לְיִ בְּדָבָר פְּלוֹנוֹ



שנאמר הוכח תוכיה את עמייך ואם חור ובקש ממנו למחול לו צריך למחול ולא יאה המוחל אכזרי שנאמר ויתפלל
אברהם אל האלקים:

When one person wrongs another, the latter should not remain silent and despise him as [II Samuel 13:22] states concerning the wicked: "And Avshalom did not speak to Amnon neither good, nor bad for Avshalom hated Amnon."

Rather, he is commanded to make the matter known and ask him: "Why did you do this to me?", "Why did you wrong me regarding that matter?" as [Leviticus 19:17] states: "You shall surely admonish your colleague."

If, afterwards, [the person who committed the wrong] asks [his colleague] to forgive him, he must do so. A person should not be cruel when forgiving [as implied by Genesis 20:17]: "And Abraham prayed to G-d..."

רמב"ם הלכות אבל י"ג:י"ב

כל מי שאינו מתאבל כמו שצוו חכמים הרי זה אכזרי אלא יפחד וידאג ויפשש במעשיו ויחזר בתשובה ואחד מבני הבודה שמת תdag כל הבודה כולה כל שלשה ימים הראשונים יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו על צוארו ומשלשה ועד שבעה כאילו היא מונחת בקרן זית מכאן ואילך כאילו עוברת נגדו בשוק כל זה להכין עצמו ויחזר ויעור משנתו והרי הוא אומר היכתה אותם ולא חלו מכל שץיך להקיין ולהחול:

Whoever does not mourn over his dead in the manner which our Sages commanded is cruel. Instead, one should be fearful, worry, examine his deeds and repent.

If one member of a group dies, the entire group should worry. For the first three days, one should see himself as if a sword is drawn over his neck. From the third day until the seventh, he should consider it as if it is in the corner. From that time onward, as if it passing before him in the market place. All of this is so that a person should prepare himself and repent and awake from his sleep. Behold it is written Jeremiah 5:3: "You have stricken them, but they have not trembled." Implied is that one should awake and tremble.

רמב"ם הלכות תעניות א'א'-ג'

(א) מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בҳזוצרות על כל צרה שתבא על האבור שנאמר (במדבר י') על ה策
ה策ר אתכם והרעותם בחוצרותם כלומר כל דבר שיציר לכם כגן ב策ות ודבר וארכה וכויוצא בהן זעקו עליהן
והריעו:

It is a positive Torah commandment to cry out and to sound trumpets in the event of any difficulty that arises which affects the community, as [Numbers 10:9] states: "[When you go out to war... against] an enemy who attacks you and you sound the trumpets...."

(ב) ודבר זה מדרכי התשובה הוא שזמנן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלאל מעשייהם הרעים הורע
לhn כתוב (ירמיהו ה') עוננותיכם הטו וגוי וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעלהם:

This practice is one of the paths of repentance, for when a difficulty arises, and the people cry out [to G-d] and sound the trumpets, everyone will realize that [the difficulty] occurred because of their evil conduct, as [Jeremiah 5:25] states: "Your sins have turned away [the rains and the harvest climate]." This [realization] will cause the removal of this difficulty.

(ג) אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנה העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקירת הרי זו דרכ
אכזריות וגורמת להם להדבק במעשייהם הרעים ותוסיפ הצרה צרות אחרות הוא שכתוב בתורה (ויקרא כ"ז)
והלכתם עמי בקרני והלכתי עמכם בחמת קרי כלומר כשאביא עלייכם צרה כדי שתשבו אם תאמרו שהוא קרי אסיף
לכם חמת אותו קרי:

Conversely, should the people fail to cry out [to God] and sound the trumpets, and instead say, "What has happened to us is merely a natural phenomenon and this difficulty is merely a chance occurrence," this is a cruel conception of things, which causes them to remain attached to their wicked deeds. Thus, this time of distress will lead to further distresses.

This is implied by the Torah's statement [Leviticus 26:27-28]: "If you remain indifferent to Me, I will be indifferent to you with a vengeance." The implication of the verse is: When I bring difficulties upon you so that you shall repent and you say it is a chance occurrence, I will add to your [punishment] an expression of vengeance for that indifference [to Divine Providence].

עלם הידירות שם

ברור כי בשלוש הלכות אלו אין מקום להבנת המונח "אכזריות" כפי משמעו הרגילה, כי אם לפי הביאור שלנו. אדם שאינו מוחל למי שמקש ממנו מהילה, הוא אכזרי לפי מושגי התורה: אמן הלה פגע בו ויצר יחס של "זרות" בינויהם, אך אחורי שביקש מהם מהילה והוא מסרב למחול, מעטה הוא, הנפגע, מסתגר בזורות, וזו היא אך-זריות בעני ההוראה, ויצאה מעולם הידידות. ואדם שפקדו צרה ואני פונה אל אלוקו שירחמהו – אך זו הוא כלפי הבורא, כי אחרת הוה מוצאת מסילות לבביו לראות שיש כאן השגחה ולא מקרה. ניכרים הדברים שיש כאן שורש משותף לתופעות השונות, כה עמוק ותהומי של זרות אשר השלוחותיו מorghשות היבט בכל שטחי החיים...





